Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk



25 år i landbrugets tjeneste

1963 - 1988

Udgivet med støtte fra

Andelsbanken, Skanderborg
Århusegnens Andels Grovvareforening
Dansk Landbrugs Realkreditfond
Korn og Foderstof Kompagniet
Kreditforeningen Danmark
Nykredit
Sparekassen SDS, Skanderborg

Forord

Dansk landbrug har siden stavnsbåndets ophævelse i 1788 været gennem mange omstillingsprocesser. Perioden 1963 til 1988 er ingen undtagelse.

Danmarks indtræden i det Europæiske fællesskab gav anledning til en betydelig optimisme i erhvervet, og medførte store investeringer og strukturændringer i primærlandbruget og dets fællesvirksomheder.

Krisen i 1980erne, sygdomsbekæmpelse i husdyrbedrifterne, restriktioner og efterfølgende lovgivning om miljø påvirkede landmændenes økonomi og bevægelsesfrihed i negativ retning.

På godt og ondt har Øla været påvirket af landbrugets skiftende konjukturer i de forløbne 25 år. At Øla stadig består, skyldes en betydelig tilgang af landøkonomiske foreninger, dygtige og stabile medarbejdere og vognmænd, og tidligere bestyrelsers fornuftige økonomiske dispositioner.

Nye jordlove og det kommende indre Europæiske marked vil være nye og store udfordringer for dansk landbrug frem mod år 2000.

Ølas rolle i denne udvikling er uvis, men vil primært afhænge af prisniveau og medlemmernes behov.

Der omsættes stadig mange tusinde dyr på Øla, og forskelligt samvær og kontakt mellem land og by er vedblivende et væsentlig islæt på auktionen.

Ølas bestyrelse takker alle der har virket på Øla, - og for Øla, gennem de 25 år. Tak til realkreditinstitutter, pengeinstitutter og firmaer, der har støttet udgivelsen af dette jubilæumsskrift.

Tage Gammelgaard

KORT HISTORISK INDLEDNING

I mere end to tusinde år har der været drevet landbrug her i landet, og i over eet tusinde år har der været afholdt markeder, hvor landmændene og andre kunne få omsat deres produkter.

Mange af de danske byer er vokset op omkring en sådan markedsplads, og de største, eller mest betydningsfulde, fik af kongen købstadsstatus, hvilken gav byen og dens borgere mange beskyttende privilegier, hvortil hørte eneretten til at drive handel og håndværk, der kunne organisere sig i laug, til at beskytte deres interesser. Men det betød også, at bønder og andre måtte betale bompenge ved byportene for at komme ind i byen for at sælge deres produkter på byens torv, eller hos borgerne.

Men eet havde man fælles i købstæderne og mindre og større landsbyer, nemlig markederne. Dem var der århundreders hævd på, og retten til at afholde disse markeder bestemte dage om året, har bønderne sikkert kæmpet for altid.

Disse markeder var andet og mere end blot handel med husdyr og landbrugsprodukter. Her var også gøgl og boder med lækre sager, samt de mange udskænkningssteder. Arbejdet lå stille på gårdene, for alle skulle til disse markeder. Her kom den store hestehandler og den lille pranger, her kom slægtninge og venner, her traf ungdommen sammen til dans og andet samvær, her blev fæstet piger og karle for det kommende år, her kunne man få afprøvet sit handelstalent, og her kunne man høre på, eller selv fortælle om oplevelser over en øl eller kaffepunch.

Der var meget at tale om i »æ Bindstow« i lang tid efter en sådan markedsdag.

Men med grundloven af 1849 og loven om næringsfrihed af 1857 bortfaldt adelens og købstædernes privilegier delvis, og med andelsbevægelsens gennembrud skete der endnu større forandringer på landet, uden for den beskyttelseszone, som købstæderne stadig havde bevaret ind i det nittende århundrede.

Med disse voldsomme forandringer i landbefolkningens dagligliv, så måtte de gamle markedsdage miste noget af deres gamle betydning, som mødested og handelscentre. Og de store hestemarkeder på den brede hovedgade i Skanderborg var da også næsten uddøde før Ø.L.A. startede i 1963, men da var der også gået godt hundrede år siden loven om næringsfrihed blev vedtaget. Og denne enestående overlevelsesevne for disse markeder skyldes sikkert landmændenes behov for kontaktmuligheder med kollegaer, slægt og venner, som ikke mindst den moderne tyendeløse landmand anno 1988 har behov for. Og mon vi ikke her er ved noget af forklaringen på, at landboauktionerne har haft en så stor betydning ?

Auktionsformen ved salg af husdyr har været praktiseret langt tilbage i tiden, for egentlig er de mange håndslag, som handelsfolk og deres kunder udveksler under et forsøg på at få afgjort en handel, jo blot et nyt tilbud for hvert nyt håndslag.

Med auktionsloven af 1917, som blev revideret i 1949, fik man mere faste regler for denne handelsform, som nu næsten er enerådende ved fiskernes salg af deres fangster på fiskeauktionerne, og gartnernes og frugtavlernes salg af deres produkter GASA-auktionerne. Og efter denne lov fritages sælgerne og køberne for at betale den 15% afgift til staten, som man betaler på andre auktioner, f.eks. på de

mange sagfører- og kunstauktioner, men kun hvis der sælges egne varer til medlemmer af de foreninger, som har fået en auktionsbevilling. Og derfor kunne man også sælge planteavlsprodukter på landboauktionerne, hvad Ø.L.A. har forsøgt, men måtte opgive igen, hvorimod landmænd ikke må sælge deres brugte landbrugsmaskiner på disse auktioner, uden en speciel tilladelse fra den stedlige politimester.

Forløberne for mange af de landboauktioner, som vi kender i dag, var de mange små so/gylte-auktioner, men allerede i 1913 starter man i Brønderslev den første landboauktion, og 16 år efter kom den næste i Hjørring i 1929, der i de følgende år blev udvidet med 4 lokalauktioner i det store foreningsområde. Og der går så igen 9-10 år før de næste to landboauktioner bliver startet i Frederikshavn og Lemvig 1938 og 1939, før besættelsesårene og efterkrigstiden sætter en stopper for denne udvikling. Men midt i 1950-erne strammes økonomien igen i landbruget, og de mange handelsfolks fortjenester kom i søgelyset samtidig med, at der over alt opstod et behov for at have er formidlingssted, hvorfra der kunne offentliggøres de lokale priser på de solgte dyr hver uge, og hvor landmændene personligt kunne vurdere kvalitet med pris og vægt, så de ikke blev snydt af handelsfolkene. Derfor blev der i årene 1954-64 oprettet ikke mindre end 25 landboauktioner rundt i Jylland, af de stedlige landboorganisationer, og siden endnu 4 landboauktioner, så man nåede op på 35 i Jylland, 3 på Fyn og 1 på Bornholm, men ingen på Sjælland og Lolland-Falster. Og disse mange landboauktioner blev snart tilløbsstykker for egnens landmænd, der her havde mulighed for at se udstillede landbrugsmaskiner og købe reservedele med hjem, og mange andre lejede stadepladser omkring auktionen og rejste salgsboder, så dissse landboauktioner kom mere og mere til at ligne de gamle markedspladser, hvor landmændene kunne lide at komme, og hvor man kunne fejre et heldigt salg eller køb over en øl eller en kop kaffe i auktionens restaurant, og man kunne møde kollegaer, venner og familie og få en snak med dem.

Og handelsfolkene lærte også hurtig, efter en forgæves modstand, at benytte disse auktioner, selv om de ikke var lige velkomne på alle landboauktioner.

Jydske landboauktioners fællesudvalg

Et barn af Ø.L.A.

Denne omsætningsform for husdyr i landbruget blev altså hurtig meget populær, og ledelserne og medarbejderne kunne sole sig i succesen, men vi, der var blevet valgt ind i det lille udvalg, som skulle indsamle materiale og erfaringer, før der kunne tages endelig stilling til, om der burde startes en landboauktion på århusegnen, vi følte det meget besværligt at finde frem til disse landboauktioner og deres ledere, når vi ønskede at besøge en bestemt auktion for at få oplysninger.

Derfor blev man enige om i Ø.L.A.'s bestyrelse at indbyde disse auktionsledere til et møde i Ø.L.A.'s kantine den 11/2-65, hvor 52 auktionsledere fra 22 landboauktioner var mødt op, og hvor et udvalg blev valgt til at komme med forslag til

vedtægter for et fælles kontaktorgan. Og disse vedtægtsforslag blev så endelig færdigredigerede og vedtaget på et møde i Viborg den 26/5-65, med Ø.L.A.'s forretningsfører som sekretær.

Det var så tanken, at dette fællesudvalg, som ingen bemyndigelse har over medlemsauktionerne, skulle indsamle materiale til en årsberetning med oplysninger om auktionernes ledelse, omsætning m.v. til det årlige repræsentantskabsmøde, hvor fælles problemer og erfaringer kunne drøftes.

Det blev en forsigtig start, da auktionslederne, i stigende grad jo længere man kom op i jylland, havde en mistro til en sådan offentliggørelse. Hvad kom det andre ved, offentlige myndigheder kunne jo finde på at blande sig. Det varede derfor også nogle år, inden jeg kunne få oplysninger frem i årsberetningen om auktionssalærer, dyrlægekontrol, kredit, kørsel m.v., som andre auktioner kunne sammenligne med og lære af. Men tiden skulle vise, at der godt kunne blive brug for en fælles stillingtagen og drøftelser af nye krav: I 1966 var der bestræbelser for at slippe af med den besværlige auktionsprotokol, og i stedet opbevare kopi af hver enkelt auktionshandel. I 1967 kommer så lovforslaget om en 10% MOMS, hvor man ønskede en fritagelse på auktionerne, men blev advaret af landbrugets egne ledere. I 1968 blev auktionen i Vejle afkrævet skat af deres overskud. Det måtte de selv klare, men det bevirkede, at der blev udarbejdet forslag til mønstervedtægter, så auktionsvedtægterne var i overensstemmelse med skattelovene. I 1970 begynder så modstanden mod landboauktionerne i form af beskyldninger for, at landboauktionerne var spredere af smitsomme svinesygdomme. Forskerne på Slagteriernes Forskningsinstitut i Roskilde havde nemlig i deres visdom fundet ud af, at smitsomme sygdomme som Aujeszkysygen steg i samme omfang som landboauktionernes omsætning, men de glemte at udbredelsen af denne og andre smitsomme sygdomme næsten var større i de dele af landet hvor der ingen auktioner var. Men nu gik man ind for et svinesundhedsprogram SPF, og anbefalede stærkt omsætning af smågrise ved hjælp af salgsledere og desinficerede biler, hvor der skulle betales efter vægt, og en fast ugentlig smågrisenotering, organiseret gennem Slagteriernes og Landboorganisationernes Smågriseformidling SLS.

Denne beskyldning om, at landboauktionerne var skadelige smittekilder for den danske svineproduktion, og som derfor burde holde op med at omsætte smågrise på auktionerne, skabte stor uro og vrede på mange landboauktioner, der selv følte, at de havde været et aktiv for egnens landmænd, og i mange tilfælde havde ydet økonomisk støtte til det landbrugsfaglige arbejde og til landboungdommen. Landboauktionerne var den eneste omsætningsform hvor de omsatte dyr blev dyrlægekontrollerede. De omsatte smågrises gennemsnitsvægt var stadig stigende til op mod 30 kg., som kun havde 2-3 måneders fedningstid tilbage i købers stald, hvorfor der aldrig kom klager fra køberne, der også i mange tilfælde kunne få kredit i 3-4 måneder på auktionen. Derimod kunne man måske nok undre sig over, at det ikke var avlsgrisenes omsætning på auktionerne der blev kritiseret, hvis det var sygdomssmitte man var forarget over, men det hørte man intet om.

Sandheden kommer vi nok også nærmere ved at følge de kommende års strategi inden for andelsslagteriernes hovedledelse på Axelborg, hvor målet var at styre hele svineproduktionen i Danmark, fra styring af avls- og krydsningsavlen, oprettelse af opformeringsbesætninger og ornecentraler, gennemførsel af »Den rullende afprøvning«, SPF-programmet og SLS-smågriseomsætningen, samt styring af konsulentarbejdet, så her kæmpede landboauktionerne med vejrmøller. Spørgsmålet om de smitsomme svinesygdomme blev da også i de kommende møder i JLF, hovedemnet. Første gang på Ø.L.A. d. 31/3-70, og igen d. 21/2-72, der senere blev fulgt op af møder, hvor man drøftede behovet for en auktionsformidling af smågrise, så medlemmerne havde frit valg mellem de to omsætningsformer, men det var lederne af de mange mindre auktioner modstandere af, hvilket resulterede i, at de lokale svineproduktionsudvalg, med svinekonsulenten som leder, oprettede en sådan formidling i »griseringe« og tilmeldte sig SLS.

Og som det oplyses i denne jubilæumsberetning, så startede Ø.L.A. allerede i 1971 en smågriseformidling i samarbejde med landboauktionerne i Randers og Kolind under navnet Østjydsk Husdyrformidling Ø.H.F., et samarbejde, der blev ledet fra Ø.L.A.'s kontor, men som Randers fik standset ca. 3 år efter, da man selv ønskede at lede deres afdeling, hvorefter man så kørte videre hver for sig.

Denne modgang for landboauktionerne bevirkede et bedre sammenhold i J.L.F. hvor man også drøftede andre aktiviteter for at kunne klare konkurrencen, hvorfor der blev talt om en studietur til udlandet for om muligt at lære noget der. Den første, og nok mest vellykkede tur, gik til England i fly 2 dage i 1975, hvor vi her besøgte en meget stor auktion, hvor slagterierne var storopkøbere af især får og slagterkreaturer.

I 1976 gik turen til Kiel og et meget stort landsskue i Rensborg, her var der ingen auktioner, for her havde handelsfolk stadig eneret til at omsætte ikke alene produktionsdyr, men også slagtedyr. I 1977 besøgte vi Skånska Andelsslakterier, hvor vi erfarede at denne store slagteriregion ikke alene stod for griseformidlingen via en auktion og en formidling, men også konsulentarbejdet m.v. Og det samme erfarede vi, da vi i 1981 besøgte Agro Fellesslakteriet ved Stavanger. De årlige repræsentantskabsmøder blev afholdt rundt om på medlemsauktionerne, som vi fik forevist og hørte om, men det blev også kotyme, at der blev arrangeret en bustur rundt i omegnen. Der var stadig opgaver at løse, men fra 1968-70 måtte de fleste auktioner erkende at omsætningen faldt, især af smågrise, og nogle år efter begyndte de første landboauktioner at standse deres virksomhed, eller foreningerne tilmeldte sig en større naboauktion.

Disse nedlægninger var landboauktionerne jo ikke ene om i disse år, hvor mange landbrug, landmejerier, brugsforeninger, landforretninger, ja til sidst også store slagterier blev nedlagt, og gårde, ejendomme, og huse blev opkøbt af byboer, som helt ændrede miljøet overalt i landsbyerne.

Antal landbrug over 1/2 ha. faldt fra 196.000 i 1960 til ca. 85.000 i 1988, og af disse 85.000 er kun ca. halvdelen heltidslandbrug med over 80 % af landbrugsproduktionen opdelt i speciallandbrug med alle tænkelige hjælpemidler,

groft opdelt således, at ca. 30 % har ren planteavl, 30 % svin, opdelt i so- og fedesvinsbesætninger, 20 % malkekøer + opdræt, medens de sidste 20 % og mange deltidslandbrug endnu har en eller anden form for gammeldags alsidig landbrug. Denne enorme strukturændring i dansk landbrug siden vor tilslutning til EF har været dyr for dansk landbrug, der i 1986 har en nettogæld på 92,5 milliarder kr. og en renteudgift på 9,2 milliarder kr. årlig + skatter, miljøudgifter m.v.

Den moderne danske landmand er enten blevet til en tyendeløs ensom slider eller fabrikslandmand i den helt store forretningsmæssige stil hvor al tale om romantik og bondesind er forstummet. Her kæmper hele landbruget mod vejrmøller på den smalle vej mellem succes og en tvangsauktion.

Og hvordan gik det så med de 35 jydske landboauktioner 1972-87:

År	Antal Auktioner	Omsætn. Auktion	mill. kr. Formidl.	1000 stk. dyr omsat..... Smågrise auktion	Smågrise formidl.	Avlsgrise	Kreaturer
1972	32	335	-	799	147	67	91
1973	32	465	-	750	167	60	111
1974	29	437	-	694	195	59	122
1975	29	467	58	632	216	53	122
1976	28	522	66	598	232	52	128
1977	27	546	85	558	288	46	133
1978	27	611	105	572	324	43	132
1979	27	594	106	560	326	36	131
1980	27	600	92	540	278	29	133
1981	27	526	86	448	233	19	119
1982	27	463	115	296	248	12	95
1983	22	483	84	262	185	9	105
1984	15	313	64	165	121	4	61
1985	13	275	48	175	95	6	41
1986	11	261	40	177	97	5	44
1987	10	249	33	162	88	5	47

6124d

De sidste 10 auktioner, der til dato har overlevet strukturændringerne i landbruget og samfundet nævnes her med deres auktionsomsætning i ( ) 1987: Brørup (98,7), Års (31,8), Skanderborg (26,0), Vejle (19,4), Skive (18,4), Viborg (16,2), Hjørring (13,2), Grindsted (11,2), Hobro (9,9) Brønderslev (9,7).

Ø.L.A. er således den 3. største landboauktion i Danmark, og har de sidste 10-12 år kæmpet om 3.-4.-5. pladsen på den årlige hitliste, hvor Brørup i det samme åremål har udviklet sig til langt den største auktion.

Hvad fremtiden vil bringe af ændringer ved vi heldigvis ikke noget om, men får man held til at udrydde Aujeszkysygdommen hos svin og IBR hos kvæg, og kunne man blive så fornuftig, at have en plan rede, hvorefter en besætning slåes ned og nedgraves straks efter at en ny smitsom sygdom rammer en besætning, og der ydes ejeren en rimelig erstatning, så vil det være et meget stort fremskridt, kombineret

med en tvungen sundhedstjeneste hvor dennes dyrlæger informeres fra slagterierne om sygdomsramte dyr, så er vi efter min mening nået langt, og al formidling vil være befriet for fordyrende attester. Om de sidste 10 landboauktioner i Jylland vil overleve de næste 10 år ved ingen, men de har løst deres opgave på en god måde i et tidsafsnit af dansk landbrugs historie, og de vil blive savnet.

Og hermed ønskes Ø.L.A. til lykke på 25-årsdagen.

Sv. E. Sørensen

Ø.L.A.'s forhistorie

Ideen med at få oprettet en landboauktion i Østjylland må tilskrives næstformanden i Århus amts landøkonomiske selskab, gdr. Søren Knudsen, Jegstrup. Nævnte forening havde i mange år drevet en mindre soauktion, men stod nu og skulle skifte auktionsholder, og man drøftede problemet i bestyrelsen.

Resultatet blev at foreningens nye formand, propr. Anker Knudsen, Borum Østergård, fik til opgave at undersøge mulighederne og eventuelt få indkaldt til et møde, hvor landbo- og husmandsforeningernes formænd på egnen kunne drøfte sagen.

Et sådan møde blev afholdt på Niels Peders kro i Ny Solbjerg d. 4. augugst 1962. Her indledte Anker Knudsen en forhandling om spørgsmålet, men da de fleste af deltagerne havde et meget ringe, eller slet intet kendskab til hvordan sådanne landboauktioner var blevet oprettet, og hvordan de arbejdede, så stod mange usikre, og resultatet af mødet blev at man nedsatte et udvalg på 4 til at besøge nogle landboauktioner og skaffe et materiale frem, hvorefter man kunne samles igen og drøfte sagen.

Af udvalgets 4 medlemmer deltog 3, Anker Knudsen, Johs. Rasmussen, Fensholdt, og konsulent Sv. E. Sørensen, Viby, i en tur til landboauktionerne i Vejle og Års d. 23. og d. 24. august 1962. De blev vel modtaget på begge auktioner, svarene på de mange spørgsmål blev skrevet ned, og en del materiale fra auktionerne kunne tages med hjem.

En positiv overraskelse var det at se de mange landmænd, der besøgte disse auktioner, og deres store interesse i at følge en fri og åben prisdannelse, hvor man samtidig kunne vurdere dyrenes størrelse og kvalitet.

Herefter blev der indsamlet materiale fra auktionerne i Randers-Brørup-Haderslev, og den ikke startede landboauktion i Kolind, og der kunne derefter udarbejdes en rapport.

Høsten stod for døren, men den 16. november indbød udvalget alle interesserede fra de landøkonomiske foreninger, som havde deltaget i mødet i Ny Solbjerg, til en tur til Brørup i Sønderjylland, hvor man skulle se auktionen og holde møde om sagen på Brørup Hotel. Udvalget ønskede, at også andre interesserede skulle opleve den interesse hvormed egnens landmænd omfattede disse auktioner. En anden årsag til at man valgte Brørup var, at her havde man selv bygget et auktionsanlæg, i modsætning til mange andre auktioner, hvor man benyttede bestående markedshaller, da det også ville blive nødvendig for Ø.L.A. selv at bygge.

På det efterfølgende møde på Brørup Hotel blev rapporten over det indsamlede materiale uddelt og gennemgået, og samtidig foreslog udvalget at auktionen kom til at ligge i Skanderborg, da erfaringerne andre steder fra viste at Ny Solbjerg by, som man oprindelig havde tænkt på, var for lille, og Århus uegnet på grund af trafikale og parkeringsmæssige problemer. Desuden foreslog man at Horsens landbrugsforening, og Brædstrup og Ry landboforeninger også skulle indbydes til samarbejdet omkring auktionen, da Skanderborg så ville komme til at ligge midt i området.

Udvalget blev bemyndiget til at rette henvendelse til disse foreninger, men kun Ry landboforening svarede positivt. Horsens arbejdede på at oprette sin egen auktion i samarbejde med andre foreninger.

En uformel henvendelse til Skanderborgs borgmester, Willy Petersen, og ledende funktionærer viste at byen var meget positiv overfor tanken.

Der blev derfor indkaldt til et møde på hotel Niels Ebbesen i Skanderborg d. 20. december 1962, hvor 45 repræsentanter fra interesserede landøkonomiske foreninger deltog, og på dette møde blev der valgt et arbejdsudvalg på 13 medlemmer bestående af:

Foreninger.	**Udvalgsmedlemmer.**
Århus amts landøk.selskab	1. Anker Knudsen, Borum Østergård
	2. M. Pauli, Skæring, Hjortshøj
Hads herreds landboforening	3. Arne Sørensen, Lundhoff, Odder
	4. N. Fr. Kuur, Gylling
Skanderborg landboforening	5. Gunnar Bruun, Alken Østergård
	6. Møller Christensen, Hylke
Høver og omegns landboforening	7. Evald Nygaard, Skjørring
Ny Solbjerg landboforening	8. Aage Høgh, Virring
Ry og omegns landboforening	9. A. Lauritzen, Jaungyde
Århus amts husmandsforeninger	10. Johs. Rasmussen, Fensholt
	11. Morten Jensen, Ask
	12. Peder Guldborg, Enslev
Skanderborg husmandskreds	13. Anders Jensen, Jeksen

Til formand for arbejdsudvalget blev valgt Anker Knudsen, og til sekretær konsulent Sv. E. Sørensen, og der blev valgt følgende tre underudvalg:

1. underudvalg bestående af: nr. 1-2-3-8-10 fik til opgave at udarbejde forslag til vedtægter og auktionvilkar, samt søge mulighed for financiering af byggeriet og auktionens drift. Her blev Anker Knudsen ordfører.

2. underudvalg bestående af: nr. 4-5-6-11 fik til opgave at forhandle med Skanderborg by om en egnet grund med gode tilkørselsforhold og gode parkeringsforhold, og få udarbejdet skitseforslag til et auktionsanlæg.

Her blev Gunnar Bruun ordfører, og man fik god hjælp af byggekonsulent Nørgaard Andersen, Heimdal, Horsens.

3. underudvalg bestående af: nr. 7-9-12-13 fik til opgave at informere pressen og skabe interesse for auktionen blandt landmændene.
Underudvalgene gik i begyndelsen af det nye år energisk i gang med arbejdet, og allerede d. 16. april 1963 var de pålagte opgaver løst og godkendt af det samlede arbejdsudvalg.

Skanderborg havde tilbudt forskellige grunde, men valget faldt på arealerne på Birkevej, som på meget favorable vilkår kunne lejes på 60 år, og Andelsbankens afd. i Skanderborg, ved direktør Gustav Rasmussen, havde vist sig meget imødekommende, hvilket sikkert skyldtes Andelsbankens gode erfaringer med flere andre landboauktioner. Den stillede kun krav om at de deltagende landøkonomiske foreninger skulle indbetale kontant på et riskofond, 1.000 kr. pr. påbegyndt 200 medlemmer i foreningerne, hvilket svarede til 1.000 kr. pr. repræsentant i Ø.L.A.'s repræsentantskab.

Indbydelse til stiftende repræsentantskabsmøde blev derefter sendt ud til de interesserede foreninger sammen med det foreliggende materiale, som foreningerne kunne godkende eller forkaste, men ikke rette, og ved bindende tilsagn om at ville deltage, skulle de foretage valg til Ø.L.A.'s repræsentantskab, hvoraf hver forening skulle udpege et bestyrelsesmedlem, bortset fra Århus amts husmandsforeninger der fik ret til to, da den repræsenterede 7 kredsforeninger. Alle 8 foreninger svarede positivt, således at de stiftende foreninger og valgte bestyrelsesmedlemmer blev:

Århus amts landøkonomiske selskab:	Anker Knudsen, Borum Østergård
Hads herreds landboforening.....:	Arne Sørensen, Lundhoff, Odder
Skanderborg landboforening .....:	Gunnar Bruun, Alken Østergård
Høver og omegns landboforening ....:	Evald Nygaard, Skjørring
Ry og omegns landboforening.....:	Arne Lauritzen, Jaungyde
Ny Solbjerg landboforening .....:	Henry Laursen, Ingerslev
Århus amts husmandsforeninger.....:	Johs. Rasmussen, Fensholt
	Niels Peter Petersen, Skjørring
Skanderborg husmandskreds .....:	Ejner Mogensen, Stilling

Herefter kunne der afholdes:

Stiftende repræsentantskabsmøde d. 3. maj 1963
på Hotel Niels Ebbesen i Skanderborg

Arbejdsudvalgets formand Anker Knudsen bød velkommen til de 37 stemmeberettigede repræsentanter fra de 8 tilmeldte landøkonomiske foreninger, med et samlet medlemstal på 6.671, og han orienterede om udvalgets arbejde, der hermed havde løst de stillede opgaver.

Konsulent Sv. E. Sørensen gennemgik forslagene til vedtægter og auktionsvilkår. Bankdirektør Gustav Rasmussen, Skanderborg forelagde forslaget til en overenskomst med Andelsbanken i Skanderborg, og gdr. Gunnar Bruun forelagde forslag til lejekontrakt med Skanderborg kommune på 60 år, og foreslag til bygning af auktionsanlægget på Birkevej i Skanderborg.

Bortset fra enkelte ønsker om ændringer af tegningen til auktionsbygningerne var der ingen bemærkninger, og det fremlagte materiale blev enstemmigt godkendt.

Herefter var Østjydsk Landboauktioner, som i daglig tale forkortedes til Ø.L.A. en realitet.

Anker Knudsen blev herefter valgt til formand for Ø.L.A.'s repræsentantskab, og dermed, iflg. vedtægterne, også formand for Ø.L.A.'s bestyrelse. Det blev ligeledes bestemt at bestyrelsen det første år skulle arbejde vederlagsfrit, hvilket også havde været tilfældet med udvalgene.

En landboauktion vokser frem

Den 28. maj afholdtes det første bestyrelsesmøde med besøg på den tilbudte grund, hvor Skanderborg kommune havde tilbudt at forlænge Birkevej igennem til Vestergade, og man blev enige om at placere auktionshaller og kontor- og kantinebygningen på hver sin side af vejen.

Konsulent Sv. E. Sørensen, Viby, blev enstemmigt valgt til forretningsfører, og der blev udpeget håndværkere som man ønskede tilbud fra på auktionsanlægget m.m.

Herefter fulgte en meget travl tid for bestyrelsen, men især for formand og forretningsfører. Der blev holdt 8 bestyrelsesmøder i resten af året 1963, og dertil kommer mange møder med kommunen, Andelsbanken, byggekonsulent, håndværkere o.s.v.

Man var også opmærksom på muligheden for andre indtægter end auktionssalærerne, således blev hallen indrettet så den kunne udlejes til politiets bilsyn, kantinen bortforpagtedes til restauratør Orla Mortensen, Skanderborg, og plads til reklameskilte forsøgtes udlejet.

Ud over det omfattende arbejde med byggeriet kan nævnes ansøgning om auktionsbevilling til foreningerne, indkøb af inventar til kantine- og banklokaler, samt til auktionshallen, samt ansættelse af de nødvendige medarbejdere. Som auktionsholder blev ansat Fr. L. Sigvartsen, Smidstrup der tillige var auktionsholder på landboauktionen i Vejle, og Tage Jensen, Drammelstrup blev valgt som reserveauktionsholder.

Som staldformand blev ansat Robert Nielsen, Skanderborg, der selv skulle ansætte den nødvendige medhjælp, og dyrlæge Simonsen, Skanderborg blev valgt til at føre det veterinære tilsyn.

Andelsbanken overtog arbejdet med indkassering af pengene fra køberne samt afregningen til sælgerne og skulle selv sørge for personale til dette, samt stille en skriver til rådighed.

For at sikre at kunderne kunne få deres dyr kørt til og fra auktionen indgik Ø.L.A. aftale med seks vognmænd der forpligtede sig til at udføre denne kørsel til en aftalt fast pris, uanset afstanden.

De fik tildelt hver sit område, og Ø.L.A. ydede et fragttilskud for at fremme benyttelsen af disse vognmænd.

Endelig blev Ø.L.A.'s kontor placeret hos forretningsfører kons. Sv. E. Sørensen, Viby, hvor også dyrene skulle tilmeldes.

For at orientere kunderne blev der udarbejdet en pjece om Ø.L.A. der blev udsendt til samtlige landmænd i auktionens område, og endelig blev Ø.L.A.'s repræsentantskab på et møde d. 26. november 1963 informeret om det hidtidige arbejde, samt besåa auktionanlægget, der nu var næsten færdigt. Den første auktion kunne afholdes.

Den første auktion fredag den 29. november 1963

Selv om arbejdsudvalget, og senere auktionsbestyrelsen, var faste i troen på at der var behov for en auktion i Skanderborg, og at den ville få stor betydning for områdets landmænd ved at være prisdannende for levedyr, og selv om forarbejdet til Ø.L.A.'s organisation og opbygning var godt avisstof, så var alle i ledelsen dog spændt på, hvordan landmændene ville modtage den, da en god start ville betyde meget for, at det blev muligt at forrente og afskrive de 238.000 kr. der var investeret.

At interessen på åbningsdagen var stor blandt egnens landmænd, viste den store tilstrømning af 2000 - 3000 gæster, hvis biler, ved politiets hjælp, blev dirigeret gennem den ufærdige Birkevej og ud på de omliggende arealer.

Forud for selve indvielsen af auktionen afholdtes en reception i kantinen for en række indbudte gæster. Ø.L.A.'s formand bød velkommen og takkede for de mange gaver, og auktionen blev budt velkommen af bl.a. Borgmester Willy Pedersen, Andelsbankens direktør Gustav Rasmussen, og Handelsstandsforeningens formand Waage Petersen. Propr. Marius Hansen, Vestermølle, mindede om at her havde by og land fundet hinanden i et frugtbart samarbejde.

Herefter foretog Ø.L.A.'s formand Anker Knudsen indvielsen i salgsringen, og borgmesteren solgte det første auktionsnummer, en kalv fra formanden pyntet med dækken med Ø.L.A.'s initialer, rød sløjfe og klokke, budet gik for 300 kr. til en »udenforboende« landmand fra Hatting. Det viste at kunder og gæster kom fra et stort område. Derefter overtog auktionsholder Fr. L. Sigvartsen salget og fik i løbet af kort tid solgt de tilmeldte 285 dyr til en samlet pris af små 50.000 kr.

Selv om de fleste handelsmænd nok fra starten var skeptiske og modvillige, så fandt de dog hurtigt vej til auktionen og tilpassede sig efter de nye forhold, og auktionen fik efterhånden den betydning for dem som markederne havde haft før, nemlig at være stedet hvor man nemt kunne købe manglende dyr, samt sælge evt. overskud af samme.

Ø.L.A.s ledelse fandt også hurtigt ud af handelsmændenes betydning som prisregulerende faktor, især i så- og høsttiden, hvor landmændene havde for travlt til at komme på auktionen, og efterhånden opstod der et frugtbart samarbejde mellem handelsmænd og auktionen, der er fortsat op gennem årene. Selv fra Samsø kom der handelsmænd, og Ø.L.A. kom derved til at omsætte en stor del af øens overskud af dyr.

Endelig havde landmændene nu, ved besøg på auktionen, eller ved de ugentlige offentliggjorte markedsnoteringer, langt bedre muligheder for at opnå den rigtige pris ved salg af dyrene hjemme.

Byggeperioden 1964-1970

Selv om Ø.L.A.s ledelse allerede fra starten optimistisk havde ladet byggekonsulent Nørgaard Andersen tegne auktionens bomærke som et trefløjet anlæg, havde man højest turde håbe på at nå op på en årsomsætning på 2. mill. kr. i løbet af 2 - 3 år, og til denne omsætning svarede den opførte, midterste hal.

Det viste sig imidlertid hurtigt, at udviklingen overtraf alle beregninger. Uge efter uge kunne Ø.L.A. melde om nye omsætningsrekorder, og da omsætningen først i februar nåede op på 130.000 kr. var bestyrelsen klar over at der måtte handles hurtigt, hvis ikke manglende plads skulle bremse udviklingen.

Da bygning af en ny hal ville tage lang tid, købte man, som en nødløsning, en plastikboble med en diameter på 20 m., og denne blev opstillet til brug på auktionen de. 21/2-64.

Her blev køer og kvier bundet i to rækker, stående på sveller, medens der i rundingerne var plads til kalve og halm. Under disse intermistiske forhold blev Tage Jensen, Drammelstrup ansat som ny auktionsholder, og der solgtes nu dyr to steder på samme tid.

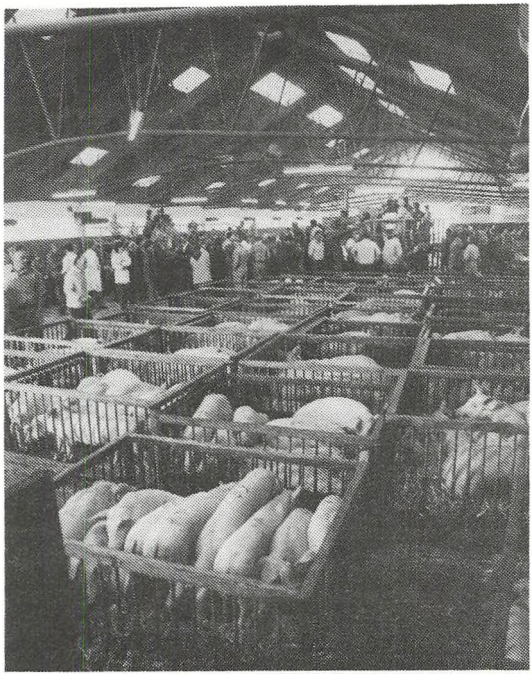

Hal II, smågrisehallen i 1965

I februar 1964 gik byggekonsulent Nørgaard Andersen i gang med at projektere en stor ny hal II, og der blev indsendt ansøgning om byggetilladelse. Denne fremkom først d. 7.aug.1964, og i den mellemliggende tid blev situationen mere og mere uholdbar. Selv om man benyttede dyrskuemateriale,lånt af Skanderborg landboforening, nyttede det kun lidt.

Den nye hal blev på 780 m^2 + toiletter og vognmandsrum. Der skulle være plads til 1.000 smågrise og medens disse før var blevet anbragt i faste stier, blev der nu indkøbt grisevogne på hjul, således at en hel del løftearbejde kunne spares. Samtidig kunne smågrisene køres ind i salgsringen og præsenteres for kunderne der. I øvrigt blev den nye hal bygget så den var velegnet til udlejning til andre formål de øvrige dage i ugen. Den 2.okt. 1964 holdtes der rejsegilde, og d. 20.jan. 1965 kunne hallen indvies. Der var kun gået godt et år siden auktionens start, og allerede nu nåede man op på 1000 smågrise om ugen. Denne udvikling fortsatte til der i 1970 under spidsbelastninger kunne være helt op til 2100 stk. og over 85.000 smågrise blev omsat dette år.

Vej og gårdsplads 1965

Skanderborg kommune gennemførte i 1965 forlængelsen af Birkevej til Vestergade og ydede et tilskud til vej og gårdsplads omkring hal I og II. Dette arbejde blev udført i efteråret 1965.

Træstalden 1965

På samme tid købte Ø.L.A. 2 udstillingsbarakker fra ungskuepladsen i Århus af F.a.j.l., og fik dem bygget sammen til en meget rummelig hal i den modsatte ende af hal I. Her var der god plads til voksne kreaturer, der også her stod på sveller. Boblen blev flyttet, men blev stadig benyttet som salgsring for kreaturer. Dermed var den mest akutte pladsmangel for dyrene overstået.



Kantineudvidelsen 1966

Selv om der nu var blevet plads til dyrene på Ø.L.A., så var der stadig meget trangt i kantinen, og mange måtte gå igen. Det hjalp lidt da der foran kantinebygningen blev opstillet en pølsebod, men den gav jo ikke flere siddepladser. Det er trættende at gå rundt på auktionen, og mange ville gerne ind og sludre med venner og bekendte over en øl eller en kop kaffe. Derfor havde byggekons. Nørgaard allerede fra årets begyndelse arbejdet med tegninger til en udvidelse, således at ikke alene blev restaurationslokalet mere end fordoblet, men der blev lavet et stort moderne køkken og rum med frostbox, køleskab m.v.

Samtidig fik forretningsføreren nu for første gang et lille kontor til indmeldelser og mæglinger.

I april 1966 gik håndværkerne i gang med arbejdet, der stod færdigt om efteråret. Dette blev det sidste arbejde som byggekons. Nørgaard Andersen udførte for Ø.L.A. idet han herefter overgik til anden stilling. Han nåede dog først at udarbejde de første skitseforslag til den nye påtænkte hal III, således at Ø.L.A.s velfungerende auktionsanlæg for en meget stor del er hans fortjeneste. Det videre arbejde med hal III blev derefter overtaget af hans medhjælper på byggekontoret i Horsens, arkitekt Thomsen.

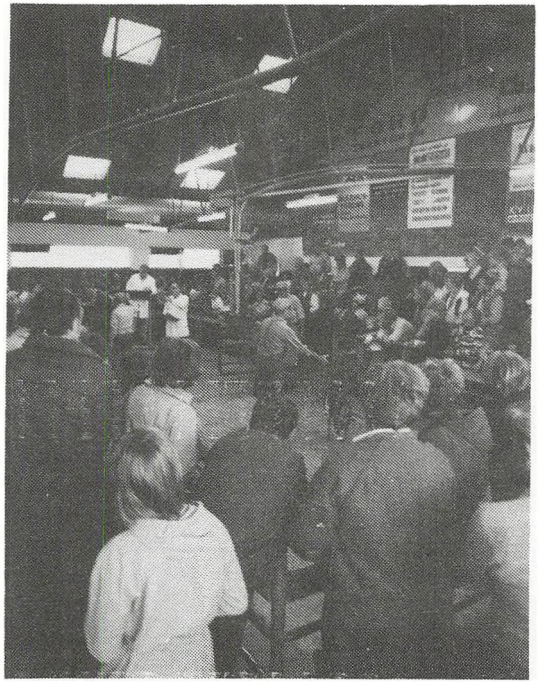

Hal III 1968

1967 gav endelig en lille pause i byggeriet, men der blev arbejdet videre med tegningerne til hal III på ca. 1500 m^2 + toiletter og to rum i den bagerste gavl til staldpersonalet og til værksted.

Det var et byggeri større en hal I og II tilsammen, og det ville virkeliggøre den gamle drøm om at forme Ø.L.A.s halanlæg til en 3-længet gård. Denne nye vinkelbygning skulle give en fordobling af pladsen til avlsgrise og en ny salgsring for kreaturer og kalve ud mod Birkevej, samt en stor kreaturhal med plads til 100 voksne kreaturer og en box til 100 kalve, men projektet blev forsinket og fordyret af de dårlige bundforhold, så pillotering var nødvendig. Arbejdet blev påbegyndt i efteråret 1967, men da arkitekt Thomsen, Horsens, omkring nytår fratrådte sin stilling, måtte Ø.L.A.s forretningsfører herefter virke som bygningskonsulent. Byggeriet måtte gennemføres i to tempi af hensyn til træhallen, som vanskelig kunne undværes. Derfor blev selve hallen bag ud bygget først, og her skulle der fyldes meget store sandmængder ind, som skulle »sætte sig«.Det tog tid, men denne afdeling stod dog færdig til brug i april 1968, og efter at træhallen var solgt og nedtaget, gik man i gang med 2. afdeling, der stod færdig i løbet af efteråret 1968. Dette byggeri blev taget i brug efterhånden som det blev færdigt, og der blev ikke holdt nogen indvielse.

Tage Jensen overtog nu den nye salgsring, og Niels Carl Nielsen, Blegind, der i nogen tid havde virket som reserveauktionsholder og skriver blev nu ansat som auktionsholder i den gamle hal I, og man kunne nu sælge i tre salgsringe på samme tid. I smågrisehallen havde Søren Mikkelsen, Tingskoven i marts måned måttet afløse Fr.L.Sigvartsen som auktionsholder, og Ejner Mogensen, Stilling blev ansat som reserveauktionsholder.

Parkeringsplads 1968

I lejekontrakten med Skanderborg kommune havde Ø.L.A. sikret sig at der skulle være tilstrækkelige parkeringsmuligheder omkring auktionen.

Det viste sig imidlertid at jordbunden på parkeringsarealerne ikke kunne bære i regnvejrsperioder, og da kommunen ikke var indstillet på at bekoste en forbedring, vedtog Ø.L.A.s bestyrelse at auktionen selv skulle bygge et parkeringsanlæg til 300 biler. Dette blev projekteret af Ø.L.A.s forretningsfører i samarbejde med kommunens teknikere, og da pladsen skulle bevares som grønt område blev parkeringsbåsene belagt med stabil grus og tilsået med græs, medens vejene blev belagt med sten og derefter asfalteret.

Kontorudvidelse og rationalisering 1969

Med den stadig stigende omsætning var tiden nu kommet til at få bragt arbejds- og pladsforholdene i banklokalet i orden, efter at auktionsanlægget nu forløbig var udbygget.

Antallet af auktionsnumre pr. auktion var efterhånden nået op på ca.500 stk., og da disse krævede udregninger af bankpersonalet til såvel sælgere som købere, var dette blevet en stor arbejdsmæssig byrde.

Da man nu hørte at andre auktioner havde anskaffet afregningscomputermaskiner til en stor del af dette arbejde, besluttede Ø.L.A.s bestyrelse, efter at have undersøgt sagen, sig til at anskaffe et sådant anlæg. Forarbejdet skete naturligvis i samarbejde med Andelsbanken, og efter at man var blevet enig med denne kunne man gå over til næste etape, udvidelse af banklokalet der havde bestået uændret siden auktionens start.

Da også forretningsførerens kontor og restaurationslokalet var blevet for lille, gik man i bestyrelsen ind for at bygge til bygningens sydøstlige gavl, hvilket gav plads til gennemgang i banklokalet, en telefonboks, udvidelse af kontoret, samt et bestyrelsesrum i forbindelse med restaurationslokalerne. Dette blev senere også brugt til modtagelse af gæster fra ind- og udland, samt som restaurationslokale.

Et væsentligt argument, for indførelsen af den nye teknik i banken, var muligheden for nu at have afregningerne klar til såvel købere som sælgere senest en halv time efter at dyrene var solgt i salgsringene.

For at fremme dette yderligere blev der nu installeret rørpostanlæg fra de tre salgsringe, således at salgsnotaerne gennem dette kunne sendes over i banken efterhånden som dyrene blev solgt.

Der blev også anskaffet et samtaleanlæg mellem auktionsringene og forretningsførerens kontor, samt et højtaleranlæg over hvilket man fra kontoret kunne foretage opkald til hele auktionsområdet.

Alle disse nyinstalleringer har siden været til meget stor hjælp.

Da byggeriet og installeringen af den nye teknik var tilendebragt i september 1969 gik man med store forventninger i gang med at afregne over det nye anlæg. Det viste sig imidlertid at man havde taget for lidt hensyn til tidsfaktoren, idet eet computeranlæg ikke kunne køre afregningerne igennem tilstrækkelig hurtigt. Dette medførte kødannelse og utilfredshed blandt kunder og bankpersonale.

Derfor blev bestyrelsen hasteindkaldt. Man besluttede at købe et tilsvarende anlæg mere, og efter at dette var installeret, kørte det nye afregningssystem til alles tilfredshed.



Foråret 1970- udbygningen slut

Når man husker at Ø.L.A.s smågrisehal blev bygget til at skulle rumme 1000 stk. smågrise, og når man i statistikken ser at tilførslerne i 1970 og 1971 nåede op på ca. 85.000 stk., eller et auktionsgens. på godt 1600 stk., forstår man at der i 1970 var planer fremme om en udvidelse af denne.

Imidlertid blev der efterhånden, i andre dele af landet, omsat et stadigt stigende antal smågrise ved formidling, hvor salgsledere flyttede grisene direkte fra sælgere til købere, og afregnede dyrene efter vægt til en fastsat notering. Især større svineproducenter så her en fordel ved at kunne billiggøre omsætningen, samt mindske risikoen for smittespredning. Da der også fra Ø.L.A.s medlemskreds kom ønsker om at få startet en sådan formidling, blev planerne om udvidelse af grisehallen henlagt, og i stedet gennemførtes en beplantning omkring parkeringspladsen og auktionsbygningerne, ligesom der blev indrettet faste pladser til udstillerne, der herefter måtte betale pladsleje.

1971 Smågriseformidlingen starter

Den 6/9-71 startede Ø.L.A. en smågriseformidling i samarbejde med auktionerne i Randers og Kolind. Da formidlingen omtales i et senere afsnit i skriftet henvises til dette.

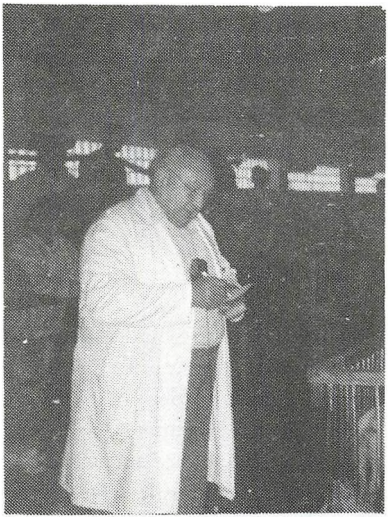

Auktionsholder Søren Mikkelsen



Auktionsholder Ejnar Mogensen

1973 10 års jubilæum den 29/11

Det var i optimismens tegn at Ø.L.A. ved pressemøde d. 26/11, servering for kunderne på auktionen d. 30/11, og ved to store festaftener på restaurant »Ejer Baunehøj« d. 29/11 og d. 1/12 kunne markere sit 10.års jubilæum.

Et jubilæumsskrift, der var udarbejdet af forretningsfører Sv.E.Sørensen, blev uddelt til pressen og til gæsterne.

Det var ikke mindst de prisstigninger på dyr der var sket efter Danmarks indtræden i EF d. 1/1-1973, der var baggrund for denne optimisme.

Ø.L.A.s omsætning steg fra 1972 til 1973 med over 11 mill.kr., med deraf følgende øgede indtægter for auktionen, og selv om omsætningen af svin var ved at stagnere, var der stadig fremgang i omsætningen af kreaturer og kalve. Driftsregnskabet for 1973 viste da også et af de bedste resultater i auktionens historie, og selv om der var foretaget investeringer på 1 3/4 mill.kr., var disse næsten betalte.

Dagene omkring jubilæet var meget kolde, med kulderekord for årstiden.

En anden, mere vedvarende grund til kuldegysninger, var oliekrisen, fremkaldt af krigen i mellemøsten, med deraf følgende produktionsnedgang, olierationering og prisstigninger.

1974 - 1978 »Gode-tider«

Trods landbrugskrisen i 1974, der bl.a. skyldtes oliekrisen, med deraf følgende voldsomme omkostningsstigninger, samt overskud af landbrugsvarer i EF, blev årene -74 til -78 for Ø.L.A. en omsætningsmæssig og økonomisk udmærket tid.

Omsætningen, der i 1974 var på 34,1 mill. nåede i 1978 sit højeste, med 42,9 mill.kr., og dette skyldtes stigende priser på de omsatte dyr, da omsætningen af dyr i stk. viste en nedadgående tendens.

Den stigende omsætning i kr. kunne også aflæses i Ø.L.A.s regnskab, der ikke blot hvert år viste et pænt overskud, men også gav mulighed for at nedsætte salærudgifterne for såvel sælgerne som køberne. Der kunne udbetales overskud til foreningerne hvert andet år, og også »Landboungdommen« samt husholdningsudvalg blev bevilget tilskud.

Selv om kreditsalget efterhånden viste et udestående på over 2 mill. kr. var tabene begrænsede.

I 1974 foretog Ø.L.A. sin sidste betydelige investering, da Skanderborg Kommune tilbød at man kunne købe byggegrund samt parkeringsarealer for 200.000 kr. Selv om arealerne var lejet på meget favorable vilkår, var der i bestyrelsen et stort flertal der ønskede at købe, og handelen blev derefter afsluttet.

Forsikringen af kreaturer, der blev startet i 1972, og kun havde omfattet kælvekreaturer, blev i 1974 udvidet til også at gælde for ungkreaturer og kalve. Forsikringsdækningen blev sat til 75% af budsummen, mod 50% før. Til gengæld opkrævedes der nu et forsikringsgebyr af såvel sælgere som købere, medens forsikringen hidtil havde været gratis.

Erstatningen udbetaltes ved død af et forsikret dyr, inden for 30 dage fra salgsdag. I 1980 udvidedes forsikringen til også at gælde for drægtige søer.

I 1975 var Ø.L.A. »fødselshjælper« ved starten af en landbrugsvikarordning for de af dens foreninger, næsten alle, der ikke i forvejen havde andel i en sådan. Vikarordningen, der fik navnet »Østjydsk Landbrugsvikarordning«, blev oprettet som en selvstændig forening med egen bestyrelse, der kort efter ansatte Jens Andersen, Odder, som arbejdsfordeler og sekretær, og denne har siden fungeret som sådan. Vikarordningen, der siden har været inde i en rivende udvikling, blev i 1983 omstruktureret ved en udvidelse af området, i henhold til en ny lov om tilskud til arbejdet fra 1981.

Den 19/12-75 nåede auktionens omsætning for første gang over 1 mill.kr. på en auktionsdag.

I 1976 blev de daværende computoranlæg til afregning i bankkontoret, udskiftet med 2 nye anlæg. Disse, der var betydelig mere effektive, har siden fungeret tilfredsstillende, og udskiftningen kom til at koste godt 80.000 kr.

I 1977 døde Ø.L.A.s. næstformand, N.P.Petersen, Skjørring, og i stedet valgtes husmd. Peder Rasmussen, Hvilsted.

Den 3/3-78 satte auktionen omsætningsrekord med 1,3 mill.kr., en rekord der ikke er overgået siden, og endelig sluttede året med et regnskab der viste at den sidste kreditforeningegæld var betalt, og dermed var det sidste tinglyste pant i auktionsanlægget slettet.

1979 - 1983 »Krisen kradser«

Det var med optimisme og investeringslyst at dansk landbrug i 1973 var gået ind i EF, og denne gav sig også udslag i en stigning i landbrugseksporten fra 8,6 mia kr. i 1972 til 36,4 mia kr. i 1982.

Dette havde naturligvis medført store investeringer, samtidig med at renteniveauet steg til 18-20-22 pct.

Efterhånden som overskudet af fødevarer i EF voksede, med deraf følgende voksende udgifter til opbevaring eller tabgivende salg til andre lande, blev EF mere forsigtige med landbrugsprisforhøjelser, og da omkostningerne stadig steg kraftig, kom mange landmænd efterhånden i en katastrofal sitiuation, og mange tvangsauktioner fulgte.

Ogsa Ø.L.A. blev naturligvis berørt af denne udvikling, og matte afskrive tab på sit kreditsalg. Selv om disse, i forhold til udlånet, må siges at være begrænsede, så var de, sammen med omkostningsstigningerne i øvrigt, medvirkende til at regnskabet mod periodens slutning, ændredes fra overskud til underskud. Dette medførte naturligvis større forsigtighed med kreditgivningen, og fra 1983 blev der ikke mere ydet kredit pa smagrise. Denne blev i stedet formidlet ved slagterikontrakter, og dette var med til at nedbringe Ø.L.A.s. udestaende fra 1,4 mill. kr. d. 1/1-79 til 115.000 kr. d. 31/12-83, med deraf stærkt formindsket risiko for tab.

På repræsentantskabsmødet i 1979 trak Ø.L.A.s formand Anker Knudsen sig tilbage, efter at være sluttet som aktiv landmand, og i stedet valgtes gdr.Tage Gammelgard, Galten til ny formand.

I 1981 ophørte salg af fjerkræ og andre smådyr over auktionen. Denne omsætning, der især om sommeren havde stor publikumsinteresse, var efterhånden blevet en for stor administrationsmæssig belastning, især for banken, der ikke kunne få dækket deres afregningsomkostninger ved de små salærer. Siden er salg af disse dyr foretaget af sælgerne selv, fra stadepladser på auktionen.

Foråret 1982 udbrød der Mund-og Klovesyge på Fyn. I løbet af kort tid medførte dette forbud mod omsætning af dyr på auktioner og markeder, medens formidlingen kunne arbejde videre. For Ø.L.A. betød dette lukning i 10 auktionsdage, hvilket naturligvis fik en negativ indflydelse på årets omsætning og økonomi. Også for landmændene blev det en vanskelig tid, da manglende afsætningsmuligheder gav ophobning af dyr, med deraf følgende driftstab.

Da Ø.L.A.s forretningefører konsulent Sv.E.Sørensen, Viby d. 1/4-83 trak sig tilbage for at gå på pension, ophørte samtidig samarbejdet med Århus amts husmandsforeninger om kontor og forretningsfører, og Ø.L.A.s bestyrelse fandt det herefter formålstjenligt at flytte kontoret fra Viby til Skanderborg, hvor auktionskontoret hidtil kun var blevet benyttet på auktionsdagene.

Samtidig overtog auktionens formand, Tage Gammelgaard, hvervet som forretningsfører, og Jens Andreassen, Viby, der havde arbejdet på Viby kontoret siden 1964, blev ansat som kontorbestyrer.

Ved ophøret af Horsensegnens Landboauktion, HOLA, fik Ø.L.A. i 1983 tilgang af 3 landbo- og 4 husmandsforeninger, og omfattede hermed i alt 23 landøkonomiske foreninger.

Endelig sluttede året med et nyt initiativ, idet der oprettedes en kalveformidling, med salg efter vægt, direkte fra sælgere til købere.

Den startede d. 24/10, med Søren Mikkelsen, der også var smågriseformidler, som salgsleder.

1984-1988 Sygdomsbekæmpelse og omsætningsnedgang Landbrugskrise igen

Fra d.1/2-84 indledtes den organiserede bekæmpelse af aujeszkysygen hos svin, og fra d. 15/4 den tilsvarende for IBR-sygen hos kvæg.

Dette betød at disse dyr ikke kunne omsættes uden medfølgende attest for sygdomsfrihed for disse sygdomme. Selv om besætningerne i Ø.L.A.s område ikke var berørt af disse sygdomme i særlig grad, så var det en besværliggørelse og fordyrelse af omsætningen, der hurtigt resulterede i et stærkt fald af tilførslerne til auktionen, især af kvæg.

Heldigvis modsvaredes dette fald de første par år tildels af stærkt stigende priser. Således opnåedes d. 23/11-84 en gens.pris på smagrise på 589 kr., den højeste nogensinde, ligesom det ikke var ualmindeligt at sælge gylte til 3-4000 kr., og kælvekreaturer til over 9000 kr., hvilket også var rekordpriser.

Desværre varede dette ikke. I løbet af 1986 faldt priserne på svin, og denne udvikling fortsatte gennem 1987 hvor gens.prisen for auktionens grise blev 327, mod 467 og 465 i gens. i 1984 og 1985.

Forholdene har ikke bedret sig i jubilæumsåret, og mange svineproducenter må efterhånden producere med direkte tab.

I 1984 blev det nødvendigt at foretage en omlægning af Ø.L.A.s arbejdsgang, på grund af de faldende tilførsler. Man gik over til at sælge i kun 2 auktionsringe ad gangen, mod før 3, hvilket gjorde det muligt at spare mandskab i staldene. Indkøb af 2 el-trucks til at køre smågrisene ind i salgsringen med, fremmede denne udvikling, men var også nødvendiggjort af at smågrisevognenes hjul efterhånden var nedslidte. Samtidig gik antallet af auktionsholdere ned fra 4 til 3, og der var kun brug for 2 skrivere, mod før 3.

I 1985 blev restaurations- og kontorbygningen tilsluttet fjernvarmen, lige som samme bygning fik installeret tyverialarm. Begge investeringer var nødvendige, den første på grund af et nedslidt oliefyringsanlæg, den anden på grund af et stadigt stigende antal indbrud.

Økonomisk har 5-året været noget svingende for auktionen, og selv om den, som helhed betragtet, ser ud til at slippe rimeligt ud af det, så står den, ved indgangen til det kommende år, i samme situation som sine kunder, landmændene, nemlig at det er vanskeligt at få de stigende udgifter dækket af tilsvarende indtægter.

Et lyspunkt er de stigende priser på kreaturer og kalve i efteråret 1988. Et andet, der forhåbentligt bliver aktuelt i 1989, er en påtænkt lempelse for omsætningen af kvæg for sælgerne i Århus amt, idet de dyre IBR-blodprøveattester påtænktes afløst af ejerudfyldte attester, da amtet til denne tid skulle være IBR-frit.

Hvad har det kostet ?

Hallerne + restaurations/kontorbygning	1.250.000
Grunden med parkeringsarealer	200.000
Anlæg af veje, gårdsplads og parkeringsplads	214.000
Tilskud til rensningsanlæg + kloakledning	39.500
Samlede inventarkøb	347.000
Samlede investeringer kr.	2.050.500

Og hvad kom der ud af det ?

Først og fremmest opnåede Ø.L.A.s foreninger ved deres initiativ, målsætningen, et velfungerende auktionsanlæg der gav medlemmerne mulighed for at omsætte sine husdyr til højstbydende, med åben prisdannelse, og med fastsatte omkostninger. Det fremgår af Ø.L.A.s statistik at medlemmerne gennem årene har benyttet sig af dette i betydelig omfang.

Samtidig har Ø.L.A., gennem sine ugentlige offentliggjorte markedsnoteringer, og senere med sine smågriseformidlingsnoteringer, i høj grad været medvirkende til prisfastsættelsen for de dyr i området der er blevet omsat uden om auktionen.

Endelig har man, med oprettelsen af sin egen formidling, også kunnet give medlemmerne denne valgmulighed.

Også for foreningernes økonomi har auktionen været en fordel.

Det har gennem årene været mulig for Ø.L.A. at oparbejde en formue der pr. 1/1-88 iflg. regnskabet udgjorde ca. 3,9 mill.kr. hvoraf den offentlige vurdering af bygninger og grund udgjorde 3.230.000 kr.

Derudover er der i perioden 1971 - 1981 udbetalt 416.300 kr. til foreningerne, ligesom disses arbejde i »Landboungdommen« er blevet støttet med 183.000 kr. Endelig er husholdningsarbejdet støttet med godt 16.000 kr.

Oversigt over omsætningen i kr. og dyr de enkelte år på auktionen:

År	Antal auktioner	Omsætning i kr.	Antal stk. solgte dyr: smågrise	avlssvin	kvæg o.l.	år. kalve	andre dyr
1963	5	233.319	1.360	43	32	55	64
1964	52	7.228.203	39.941	1.755	1.013	1.544	4.753
1965	53	11.413.615	53.327	2.859	2.071	3.229	6.452
1966	52	14.898.790	61.566	3.025	2.540	3.677	5.456
1967	52	16.050.730	70.418	3.832	3.290	4.113	7.530
1968	52	17.468.920	75.013	4.048	3.620	4.651	4.868
1969	52	22.802.297	79.132	5.099	3.979	5.049	11.771
1970	53	25.424.560	85.677	5.596	3.631	4.829	10.386
1971	52	23.397.628	84.838	4.057	3.598	4.855	15.307
1972	52	24.570.160	64.143	3.857	3.685	5.310	13.307
1973	53	35.696.458	61.592	3.012	4.202	5.631	10.573
1974	54	34.122.286	59.378	2.970	4.978	6.305	6.625
1975	52	35.996.166	60.104	3.016	4.327	6.038	7.593
1976	53	38.783.018	59.516	3.327	4.267	5.794	5.181
1977	53	38.971.271	58.002	2.595	4.338	5.382	3.704
1978	52	42.930.436	58.760	2.505	4.093	5.171	5.801
1979	50	40.859.888	61.489	2.214	3.931	4.687	7.379
1980	50	41.288.319	60.453	2.135	3.644	4.863	4.138
1981	51	39.405.983	54.593	1.494	3.118	4.883	6.270
1982	1) 42	33.999.791	40.234	878	2.105	4.192	243
1983	51	38.567.767	45.952	863	2.842	4.915	264
1984	50	31.021.353	34.579	461	1.837	2.641	154
1985	50	31.250.313	37.139	695	1.588	2.122	169
1986	50	28.908.576	39.848	575	1.670	2.588	172
1987	52	25.972.945	36.988	658	1.571	2.715	180
1988	46	ca. 23.172.000	29.400	650	1.435	2.800	140
I alt	1284	724.434.792	1.413.442	62.219	77.405	108.039	138.480
+ formidl.		112.577.386	355.277	234		849	
		837.012.178	1.768.719	62.453	77.405	108.888	138.480

1) Mund- og klovsyge.

1971 -1988 Smågriseformidlingens start, og dens senere udvikling, samt anden formidling.

Den 6/9-71 startede Ø.L.A., i samarbejde med auktionerne i Randers og Kolind, en smågriseformidling under navnet »Østjydsk Husdyrformidling«, idet der i dette navn var åbnet mulighed for en senere formidling af andre dyr. Formidlingen, til daglig forkortet til Ø.H.F., ansatte konsulent Sv.E.Sørensen, Viby til forretningefører, og fik kontor samme sted.

Der blev fra starten ansat 7 salgsledere, der i egne biler skulle flytte smågrisene fra registrerede, godkendte sobesætninger, direkte ud til køberne. Der var udført et godt forarbejde, og allerede i 1972 nåede Ø.H.F.s omsætning op på 56.000 stk., deraf omsatte Ø.L.A.s 2 salgsledere Søren Mikkelsen, Tingskoven, og Robert Jensen, Jeksen, der om sommeren havde afløst Bent Rasmussen, Mundelstrup, ca. 19.000 stk.

For Ø.L.A,. kom dette i praksis til at betyde at man fik flyttet ca. 20.000 smågrise fra auktionen og over til formidlingen, medens man samlet bevarede sin omsætning af smågrise, ca. 80.000 stk. pr. år. Da man samtidig fik lettet presset på smågrisehallen, og gav kunderne valgmulighed for omsætningsform, var der her stor tilfredshed.

Det samme viste sig imidlertid hurtigt, ikke at være tilfældet hos de andre auktioner i samarbejdet. Især for den mindre auktion i Randers gav omsætningsnedgangen betænkeligheder, og det var da også denne der tog initiativ til samarbejdets ophør den 1. april 1974.

Auktionerne fortsatte herefter med at administrere hver sin egen formidling, med de muligheder for indtægter til auktionen, som dette gav.

Ø.L.A. har op gennem årene uændret beskæftiget 2 salgsledere, og nåede i 1979 sin højeste omsætning, godt 27.000 stk. smågrise.

Søren Mikkelsen har været ansat alle årene, og har, sideløbende med smågriseformidlingen, i årene 1972- 1977 omsat en del avlssvin, ligesom han i perioden 1983 - 1987 var salgsleder for Ø.L.A.s kalveformidlingen. Ingen af de to sidstnævnte formidlinger fik imidlertid nogen større omsætning og er nu indstillet.

Robert Jensen, Jeksen gik i foråret1985 på efterløn, og blev afløst af salgsleder Egon Møller, Adslev.

Oversigt over omsætning i kr. og dyr de enkelte år i formidlingen:

År	Omsætning i kr		Antal solgte dyr smågrise	avlssvin	kalve
1971	718.001	x)	3.996		
1972	2.999.748	x)	19.960	67	
1973	5.116.613	x)	20.505	50	
1974	3.213.216	x)	19.012	44	
1975	4.751.083		18.988	21	
1976	5.919.884		21.198	28	
1977	6.116.163		22.645	24	
1978	7.733.020		24.935	0	
1979	7.723.125		27.330	0	
1980	7.422.291		26.194	0	
1981	6.229.907		18.982	0	
1982	10.470.617		26.650	0	
1983	7.272.547		19.633	0	76
1984	9.439.438		18.814	0	404
1985	9.169.879		18.671	0	263
1986	7.006.769		17.568	0	102
1987	5.746.085		15.696	0	4
1988	ca.5.529.000		14.500	0	0
Ialt	112.577.386		355.277	234	849

x) I samarbejde med Ø.H.F. Dette ophørte den 31. 3. 74.

Andre aktiviteter

Et auktionsanlæg til over 2 mill. kr. der kun anvendes en dag om ugen, kan synes at være luksus, men medens andre auktioner flere steder har kunnet leje sig ind i bestående markedshaller, eller har kunnet leje deres anlæg ud til slagtemarkeder, har Ø.L.A. ikke haft denne mulighed.

Ø.L.A.'s ledelse har da også fra starten haft øjnene åbne for muligheden af andre indtægter, end de egentlige auktionsindtægter.

Udlejning af restautationen har her ydet det væsentligste bidrag, men også udlejning af stadepladser til handlende om fredagen, og af plads til reklameskilte i hallerne har ydet sit.

Det er nævnt at den første hal fra starten blev indrettet til at kunne udlejes til politiets bilinspektion. Denne udlejning fortsatte til 1973 hvor politiet opsagde den.

Også smågrisehallen blev bygget med henblik på udlejning, og denne er da også sket, omend i begrænset omfang. Flittigst til at benytte denne har gennem årene været advokat Koefoed Nielsen, Skanderborg, med normalt to årlige løsøreauktioner. Endvidere kan nævnes fjerkræ-, kanin- og hundeudstillinger, samt enkelte fester.

Kreaturhallen er blevet udlejet til SDM-, Charolais- og Herefordavlsdyrauktioner, samt til hestekåringer, og endelig afholdes der normalt, et årligt, velbesøgt børnedyrskue.

Medens Ø.L.A.'s første år var præget af en stadig kamp for at skaffe plads til de tilmeldte dyr, så har de senere års nedgang i tilførslerne givet et overskud af halkapacitet, der på længere sigt kan åbne mulighed for en mere omfattende udlejning af halplads.

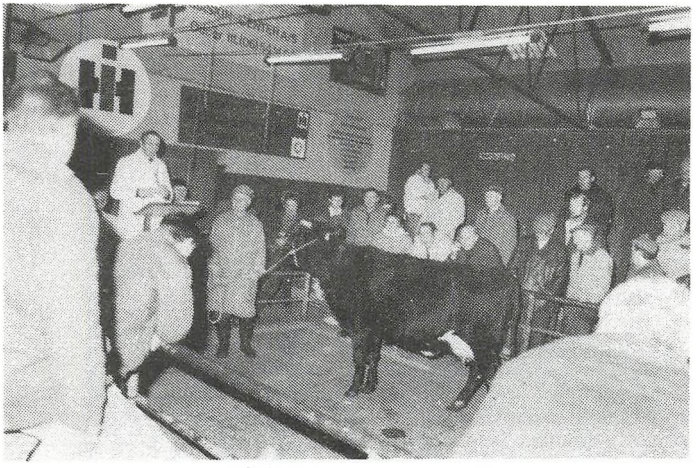

Auktionsholder Tage Jensen

Oversigt over Ø.L.A.'s foreninger, bestyrelse og repræsentantskab:
Under **B.** antal medlemmer i bestyrelsen.
Under **R.** antal medlemmer i repræsentantskabet.

Forening	indg.	ophørt	indgået med		efter regul. i 1988	
			B.	R.	B.	R.
Århus A. landøkonomiske selskab	1963		1	7	1	4
Hads Herreds Landboforening	1963		1	7	1	4
Skanderborg Landboforening	1963		1	6	1	3
Høver og Omegns Landboforening	1963		1	3	1	2
Ny Solbjerg Landboforening	1963	1969	1	1	-	-
Ry og Omegns Landboforening	1963		1	2	1	1
Århus amts husmandsforeninger	1963		2	9	2	2
Skanderborg husmandskreds	1963		1	2	1	1
Hammel Landboforening	1965		1	4	1	3
Gl. Rye husmandsforening	1965	1987	0	1	-	-
Houlbjerg husmandskreds	1965		0	2	0	1
Tunø husmandsforening	1966		0	1	0	1
Voer herreds husmandskreds	1970		0	2	0	1
Silkeborg og Omegns Landboforening	1974		1	6	1	3
1) Himmelbjerg/Silkeb. egn. husmandsf.	1974		1	1	1	1
1) Hids herreds husmandskreds	1974			2		1
Hadsten og Omegns Landboforening	1978		1	4	1	3
2) Horsens Landbrugsforening	1983			2		2
2) Brædstrup Landboforening	1983			2		2
2) Nørre Snede Landboforening	1983		3	2	3	2
2) Brædstrup husmandskreds	1983			1		1
2) Nørre Snede husmandskreds	1983			1		1
2) Nim herreds husmandskreds	1983			1		1
2) Hatting herreds husmandskreds	1983			1		1
Ialt stk			16	70	15	41

1) De to foreninger har tilsammen 1 best. medlem, der går på skift imellem dem, 1 år ad gangen.

2) De tidligere HOLA foreninger indgår med 3 bestyrelsesmedlemmer, som de vælger sammen.
Som nævnt indgik foreningerne i Ø.L.A.'s repræsentantskab med 1 repræsentant for hver påbegyndte 200 medlemmer, i henhold til auktionens vedtægter, og dette antal repræsentanter opretholdtes uændret gennem årene, trods foreningernes faldende medlemstal. Først ved optagelsen af HOLA foreningerne i 1983 blev dette forhold ændret, idet disse indgik med begrænset repræsentation, og i foråret 1988, efter repræsentantskabsmødet, blev også de øvrige foreningers repræsentantantal ført ajour, i forhold til det nuværende medlemstal.

Ø.L.A.'s bestyrelse pr. 1/11-88:

Formand gdr. Tage Gammelgaard, Galten
Næstformd. gdr. Henning Jensen, Oustrup
Gdr. Knud Th. Jensen, Gjeding
Gdr. Tage Jensen, Drammelstrup
Propr. C. L. Baastrup, Underup
Gdr. Jørn Mikkelsen, Ry
Husmd. Ejgil Nielsen, Astrup
Gdr. Gerhardt Holst, Adslev
Gdr. Marius Byriel, Lyngby
Gdr. Per Kromann, Horn
Gdr. Knud Friis Sørensen, Erslev
Gdr. Gunnar Johannesen, Fårvang
Gdr. Jens Eriksen, Søvind
Gdr. Aage Jensen, Ejer
Husmd. Aage Daugaard, Sdr. Vissing
Aukh. Søren Mikkelsen, Tingskoven (valgt som rep. for auktionsholderne)

Ø.L.A.'s formænd:
1963 - 1979 Anker Knudsen, Borum
1979 - Tage Gammelgaard, Galten

Ø.L.A.'s næstformænd:
1964 - 1969 Arne Sørensen, Odder
1969 - 1977 Niels Peter Petersen, Skjørring
1977 - 1983 Peder Rasmussen, Hvilsted
1983 - 1988 J. Juul Nielsen, Alken
1988 - Henning Jensen, Oustrup

Af den nuværende bestyrelse har Tage Jensen været medlem længst, siden 1965, og C. L. Baastrup siden 1971.

By og land

Ved Ø.L.A.s indvielse blev der, af repræsentanter for byen og landbruget, udtrykt ønsket om at Ø.L.A. måtte blive et sted hvor by og land kunne mødes. Således har det da også været gennem årene, hvilket enhver besøgende på en auktionsdag vil kunne bevidne.

Mange af byens borgere besøger auktionen, og benytter lejligheden til at handle med udstillerne, hvor der bl.a. kan købes grønsager, kartofler, blomster, fisk og ost, og for mange af byens børn har Ø.L.A. sikkert været det første sted hvor de har kunnet bese dyrene fra landet.

Til gengæld benytter mange af landmændene, og måske ikke mindst deres koner, sig ofte af muligheden for at handle i byen, når de alligevel skal besøge auktionen.

Den velvilje og interesse som Skanderborg kommune viste ved Ø.L.A.'s start er fortsat gennem årene, ved jævnlig kontakt med de skiftende borgmestre, og med kommunens embedsmænd. Og opstående problemer er blevet løst til begge parters tilfredshed.

Den daglige drift af auktionen har også gennem årene givet kontakt med, og lejlighed til at værdsætte, en hel del af de lokale håndværkere og forretningsfolk. Endelig skal nævnes restaurationen, der, udenfor auktiondagene, har været anvendt til bl.a. lokale møder og fester, session, banko og bridge, således at mange af byens borgere herved har stiftet bekendtskab med denne afdeling af auktionens virksomhed.

Samarbejde og sammenhold

Selv om der kun afholdes een ugentlig auktion, så involverer denne alligevel et betydeligt antal medarbejdere og samarbejdspartnere.

Ø.L.A. har herved gennem årene haft kontakt med en mængde positive mennesker, der, hver på sit felt, har medvirket til at den i dag, trods de senere års modgang, står som landets trediestørste auktion.

Og alle har formået at falde ind i den gemytlige atmosfære, der gennem årene har været Ø.L.A.'s særpræg, og som vel også har haft sin andel i dens succes.

Samarbejdet med Andelsbanken fra auktionens start er fortsat, og der har været et udmærket forhold mellem Ø.L.A. og dens skiftende direktører, fra Gustav Rasmussen, til dens nuværende direktør, Leo Jørgensen. Andelsbanken har overfor auktionen og kunderne ydet en fremragende service, der har været en god reklame for banken, og til gavn for Ø.L.A.

Lederne af bankens auktionsafdeling har i rækkefølge været, Dyg Petersen, Thisted Kristensen, Mogens Funder, Lilian Dyg Petersen, og den nuværende Kirsten O. Christensen. Alle har de formået at falde ind i auktionens specielle, humørfyldte jargon. Det samme gælder deres assistenter, af hvilke de nuværende, Ruth Egebjerg, Hylke, Bente Jensen, Skanderborg, Bodil Rauff, Ry og Lis Wrang, Ry, alle har været ansat i flere år. Nævnes skal også Ida Kjær, Skanderborg, der, mere eller mindre, har været med gennem de fleste af årene, samt Mona Knudsen, Ry, der jævnlig afløser under ferie eller sygdom.

Sammen med banken skal også nævnes skriverne, af hvilke de nuværende, Hans Nielsen, Rude og S. C. Wiberg, Skanderborg har været ansat gennem mange år. Og endelig skal nævnes Jens Nielsen, Bøgeskov, der holdt i 1984, efter mange års indsats.

Auktionsholderne, Tage Jensen, Drammelstrup, Søren Mikkelsen, Tingskoven og Ejner Mogensen, Værum, har alle været med næsten fra auktionens start. Ejner Mogensen med en periode som skriver først, ligesom auktionsholder Niels Carl Laursen, Blegind, der stadig virker som afløser. Glemmes skal heller ikke Ø.L.A.'s første auktionsholder, nu afdøde, Fr. L. Sigvartsen, Smidstrup, der inden sin fratræden på grund af sygdom i marts 1968, havde nået at sætte sit præg på auktionen, og samtidig havde været en god læremester for sine efterfølgere.

Dyrlæge J. Gelså, Skanderborg har siden 1966 haft ansvaret for det veterinære tilsyn på auktionen, de senere år til tider afløst af sin kompagnon, dyrlæge H. Højgaard, Skanderborg.

Som restaurationsforpagtere har Irmelin og Orla Mortensen, Skanderborg virket fra Ø.L.A.'s start, og til 1984, hvor de måtte holde på grund af Irmelins sygdom. Derefter overgik forpagtningen til Anne Lise og Frank Busse, Skanderborg. Alle dygtige og erfarne restaurationsfolk, der har betjent kunderne og auktionen på bedste vis.

Nævnes skal også Minna Hansen, Skanderborg og A. Abildskov Nielsen, Ry, der efterhånden har serveret for restaurationens gæster igennem så mange år, at de må henregnes som institutioner.

Selv om arbejdet i staldene er deltidsarbejde, har det gennem årene været muligt for Ø.L.A. at beskæftige en række dygtige og solide staldfolk, de fleste gennem mange år.

I spidsen for disse stod fra starten staldformand Robert Nielsen, Kildevæld, Skanderborg, der med aldrig svigtende energi og humør, forstod at få tingene til at glide. Da han i efteråret 1985 trak sig tilbage for at gå på pension, afløstes han af Alfred Staal, Lillering, der havde flere års erfaringer bag sig som formand i grisehallen. Og han har videreført arbejdet som staldformand på bedste vis.

Af det nuværende staldpersonale, Børge Bøtkjær, Svinsager, Peder Enevoldsen, Skanderborg, Henning Jespersen, Skanderborg, Svend Aage Munk, Skanderborg, Arne Olesen, Låsby, Anton B. Rasmussen, Tebstrup, Knud Sandvad, Tebstrup og Alfred Staal, har de fleste været ansat i over 10 år. Som værdsat rengøringsassistent i kontor- og banklokaler har Ester Nielsen, Skanderborg arbejdet gennem mange år til hun i 1988 blev afløst af Bente Jespersen, Skanderborg.

Antallet af autoriserede vognmænd har været skiftende, fra startens seks, efterhånden stigende til tolv, til de nuværende otte, af hvilke Brdr. Kristensen, Hårby har kørt længst, nemlig siden 1964, Alfred Brund, Søften siden 1965, Henning Christensen, Elbæk siden 1970, Søren Bojsen, Jeksen siden 1973 og Ove Broch, Gjern siden 1978. Senere er Ejgil Kirkedal, Flemming, Poul Andersen, Thorsø og Jens S. Larsen, Ejer kommet til.

Ved konsulent Sv. E. Sørensen, Vibys ansættelse som Ø.L.A.'s forretningsfører

blev Ø.L.A.'s kontor fra starten et fælleskontor med Århus amts husmandsforeninger. Da Sv. E. Sørensens samtidig måtte varetage arbejdet som planteavls- og husdyrbrugskonsulent, samt driftsleder for Århus amts indkøbsforening, blev det allerede i foråret 1964 nødvendigt at ansætte Jens Andreassen, Viby som fuldtidsmedarbejder, og han fortsatte her til kontoret efter Sv. E. Sørensens fratrædelse d. 1.4. 1983, blev nedlagt.

Derefter flyttede han til Ø.L.A.'s nuværende kontor i auktionsbygningerne i Skanderborg, hvor han siden har været ansat som kontorbestyrer.

På Viby kontoret arbejdede Ernst Jensen, Rold, Odder på fuldtid i årene hvor samarbejdet om Østjydsk husdyrformidling fungerede. Efter dettes ophør, blev han i 1974 afløst af Jonna Horster, Århus der arbejdede på deltid til kontorets nedlæggelse.

På kontoret i Skanderborg har Ruth Egebjerg Jensen, Hylke og Bente Jensen, Skanderborg, der også begge arbejder i Andelsbankens markedsafdeling om fredagene, på skift været en værdifuld medhjælp ca. 1 dag ugentlig.



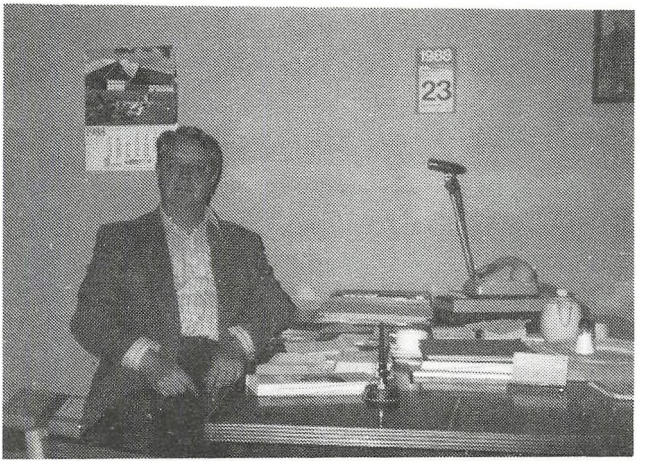

Kontorbestyrer Jens Andreassen

Efterskrift

Det er med glæde at jeg har påtaget mig at redigere og udarbejde dette jubilæumsskrift. En tak til Svend E.Sørensen for hans indledning, samt for retten til frit at benytte det, af ham udarbejdede, 10-års jubilæumsskrift, der ligger til grund for de første begivenhedsrige år.

I øvrigt er redigering og billedvalg sket i samarbejde med Tage Gammelgaard.

Til slut vil jeg benytte lejligheden til at rette en tak til alle de positive mennesker som jeg gennem arbejdet er kommet i kontakt med i de forløbne år, såvel indenfor ledelsen, som blandt medarbejderne og kunderne. Mange er nævnt i det foregående, mange flere kunne nævnes.

Det har været en fornøjelse at være med.

Skanderborg den 1. november 1988

Jens Andreassen

SØREN BERTHELSEN OFFSET
Skanderborg Tlf. 06 52 16 24